

บทที่ 3

แผนงาน นโยบายและยุทธศาสตร์

ทางคณะผู้วิจัย ได้ทำการศึกษา และทบทวนเกี่ยวกับนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ที่มีความสอดคล้องกับโครงการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และดำเนินการได้อย่างสอดคล้องตามแผนพัฒนาในด้านต่างๆ ซึ่งนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดทั้งในส่วนของพื้นที่ศึกษา และพื้นที่จังหวัดที่มีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา

3.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา

ในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา นั้น ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ที่ใช้เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา 5 ยุทธศาสตร์ 18 กลยุทธ์ และแนวทางการพัฒนาไว้ ดังนี้

3.1.1 ยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์

- 1) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร
- 2) การเพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปและตลาดสินค้าเกษตร

โดยกลยุทธ์ที่ 1) – 2) ประกอบด้วย 16 แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินให้มีความเหมาะสมในการผลิตสินค้าเกษตร
2. พัฒนาแหล่งน้ำ ขยายระบบชลประทาน และการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร
3. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีความสามารถในการผลิตและจัดการสินค้าเกษตร
5. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน
6. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตและจัดการพืชพลังงานทดแทน
7. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
8. ส่งเสริมการพัฒนาการผลิตสู่ภาคอุตสาหกรรมเกษตร
9. ส่งเสริมการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร
10. ส่งเสริมการรวมกลุ่ม/สถาบันเกษตรกรการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตร
11. นำระบบเขตเกษตรที่เหมาะสม (Zoning) ไปใช้ในการกำหนดเขตการผลิตการเกษตร
12. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินทางการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
13. สร้างระบบเตือนภัยที่จะเกิดความเสียหายกับการประกอบอาชีพการเกษตร

14. เพิ่มศักยภาพบุคลากรให้มีสมรรถนะสูงในการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตร
 15. พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบ Logistic
 16. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตร
- 3) การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา
1. ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร
 2. ส่งเสริมการตรวจรับรองมาตรฐานการแปรรูปสินค้าเกษตร
 3. สร้างเครื่องหมายการค้าสินค้าเกษตร
 4. ส่งเสริมและพัฒนารูปแบบและการบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร
 5. ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่น
- 4) การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางการตลาดสินค้าเกษตร ประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา
1. เชื่อมโยงการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร
 2. ส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตร
 3. พัฒนาระบบการกระจายสินค้าเกษตร
 4. ส่งเสริมการเจรจาธุรกิจและจัดแสดงสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
 5. ส่งเสริมการนำใช้สารสนเทศเพื่อการแข่งขันทางการตลาด สินค้าเกษตร

3.1.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ใหม่ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์

- 1) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ ประกอบด้วย 2 แนวทางการพัฒนา
 1. ส่งเสริมและพัฒนาการปลูกหม่อนให้เพียงพอต่อการเลี้ยงไหม
 2. ส่งเสริมการเลี้ยงไหมให้มีประสิทธิภาพ
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ประกอบด้วย 3 แนวทางการพัฒนา
 1. พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามความต้องการของตลาด
 2. เชื่อมโยงผู้ประกอบการใหม่เพื่อการส่งออก
 3. พัฒนาแนวทางเพื่อการส่งออกผลิตภัณฑ์ใหม่
- 3) ยกระดับศักยภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ใหม่ ประกอบด้วย 2 แนวทางการพัฒนา
 1. เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ใหม่
 2. ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ใหม่
- 4) ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ ประกอบด้วย 3 แนวทางการพัฒนา
 1. ส่งเสริมและพัฒนาการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่
 2. ส่งเสริมการเจรจาธุรกิจผลิตภัณฑ์ใหม่
 3. จัดแสดงแฟชั่นและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่

3.1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์

- 1) พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา
 1. พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว
 2. พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพ (New Product) เพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) และสร้างทางเลือก ใหม่แก่นักท่องเที่ยว
 3. ส่งเสริมให้มีกิจกรรม เทศกาล งานประเพณี และวิถีชีวิตของชุมชนเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว
 4. พัฒนาโครงข่ายและเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมให้เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกปลอดภัยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
 5. พัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
- 2) พัฒนามาตรฐานการบริการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 4 แนวทางการพัฒนา
 1. พัฒนารูกระบบบริการเชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยว
 2. พัฒนามาตรฐานของธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์ และบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
 3. พัฒนามาตรฐานการรักษาความปลอดภัย และการให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว
 4. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการพื้นฐานต่างๆ ให้สะอาดและปลอดภัย
- 3) การส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 6 แนวทางการพัฒนา
 1. ขยายฐานตลาดใหม่ ๆ ที่มีศักยภาพ
 2. เพิ่มช่องทางการโฆษณา และประชาสัมพันธ์
 3. ส่งเสริมการท่องเที่ยวในช่วงนอกฤดูการท่องเที่ยว (Low-season)
 4. ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในกลุ่มจังหวัด ภูมิภาค และประเทศเพื่อนบ้าน
 5. จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายในรูปแบบต่าง ๆ
 6. ส่งเสริมการจัด Farm trips
- 4) การบริหารจัดการการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา
 1. การวางแผนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
 2. การติดตามประเมินผลการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
 3. การพัฒนาฐานข้อมูลในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
 4. การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น และประชาชน
 5. การศึกษาวิจัยการพัฒนาการท่องเที่ยว

3.1.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ประกอบด้วย 2 กลยุทธ์

1) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบด้วย 11 แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมให้ประชาชนมีหลักประกันสุขภาพ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
2. จัดให้มีการบริการทางการศึกษา การแพทย์และสาธารณสุขแก่ประชาชนตามสิทธิประโยชน์อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน
3. ส่งเสริมให้ประชาชนมีการประกอบอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. ส่งเสริมให้มีทักษะในการประกอบอาชีพ และคุ้มครองแรงงานในการประกอบอาชีพ
5. ส่งเสริมการผลิตบุคลากรภาคแรงงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม
6. เสริมสร้างความเข้มแข็งครอบครัว ชุมชน และสวัสดิการสังคม
7. ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น
8. ส่งเสริมการนำศาสนาและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตของประชาชน
9. พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
10. จัดผังเมืองให้เป็นระบบและเป็นเมืองน่าอยู่
11. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและการนำพลังงานทดแทนมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2) การลดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ประกอบด้วย 7 แนวทางการพัฒนา

1. จัดระบบการรับเรื่องราวร้องทุกข์ การคุ้มครองผู้บริโภคและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน
2. ส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน
3. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการขนส่งและคมนาคม
4. พัฒนาแหล่งน้ำ ขยายระบบชลประทานและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
5. ลดระดับความรุนแรงของการแพร่ระบาดของยาเสพติด และอาชญากรรม
6. วางระบบการถือครองและการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม
7. ส่งเสริมและสนับสนุนการเสริมสร้างระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติ

3.1.5 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์

1) พัฒนาคูณภาพและประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน ประกอบด้วย 5 แนวทางการพัฒนา

1. เสริมสร้างศักยภาพการปฏิบัติราชการของบุคลากรภาครัฐให้เป็นมืออาชีพ
2. สร้างกระแสและผลักดันให้ส่วนราชการและอปท. นำระบบ PMQA มาใช้พัฒนาคูณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

3. สนับสนุนให้มีบริการ One stop service/service link และส่งเสริมศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
4. สนับสนุนการบริหารราชการ โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาใช้ในหน่วยงานภาครัฐ
5. ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2) เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย 2 แนวทางการพัฒนา

1. การส่งเสริมระบบการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมระดับจังหวัด/ระดับอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนมีประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบโดยภาคประชาชน

3) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 1 แนวทางการพัฒนา คือ สนับสนุนให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

4) เพิ่มสมรรถนะบุคลากรให้มีความสามารถในการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 2 แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการภาครัฐ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานของภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับพื้นที่ศึกษา

3.2.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นแนวทางหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของภาคให้มีความเข้มแข็ง โดยสร้างรายได้เปรียบทางด้านประสิทธิภาพทางการผลิต และความสามารถในการสร้างความแตกต่างของสินค้าและบริการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- **ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยกระดับฐานการผลิตหลักของภาค มีแนวทางการดำเนินงานหลัก 3 แนวทาง คือ**

- (1) การยกระดับการผลิตด้านการเกษตร จากสินค้ามูลค่าต่ำไปสู่สินค้าที่มีโอกาสทางการตลาดและมีมูลค่าสูง โดยการปรับโครงสร้างการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

- (2) การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านอุตสาหกรรม โดยปรับปรุงกระบวนการผลิตและพัฒนาให้เกิด Cluster ของอุตสาหกรรมนั้นๆ ในพื้นที่ที่มีศักยภาพ พร้อมทั้งพัฒนาระบบ Logistics เพื่อการขนส่งวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
 - (3) การเพิ่มศักยภาพการสร้างรายได้ของภาคบริการ โดยยกมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวและบุคลากรเพื่อบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พร้อมทั้งอบรมทักษะฝีมือแรงงานให้พร้อมเข้าสู่การผลิตภาคบริการที่เชื่อมโยงอื่น ๆ
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ขยายฐานอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจพื้นที่ชายแดนของภาค มีแนวทางการดำเนินงานหลัก 3 แนวทาง คือ
- (1) การร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจพื้นที่ชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยร่วมมือในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมกัน และเร่งรัดการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือที่กำหนดไว้
 - (2) การส่งเสริมการลงทุนในกลุ่มจังหวัดชายแดนและกลุ่มประเทศอินโดจีน โดยพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและสนับสนุนระบบ Logistics ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
 - (3) การพัฒนาเมืองหลักชายแดน และด่านชายแดน ให้เอื้อต่อการประกอบธุรกิจการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการผ่านแดน
 - (4) การเปิดพื้นที่ชายแดนของภาค โดยการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งเชื่อมพื้นที่ชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกให้สะดวกและรวดเร็วขึ้น
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 : สร้างโอกาสและศักยภาพให้คนจน มีแนวทางการดำเนินงานหลัก 3 แนวทาง คือ
- (1) การสร้างโอกาสการมีงานทำและความมั่นคงในอาชีพ โดยเร่งรัดการปฏิรูปที่ดิน และเร่งรัดการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้นเพื่อคนจน พร้อมสนับสนุนเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ การทำธุรกิจ

- (2) การยกระดับคุณภาพชีวิต โดยสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานทั้งแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค บริการด้านการศึกษาและสาธารณสุข พร้อมจัดหาหลักประกันในการดำรงชีพ ให้กับคนชราและผู้ด้อยโอกาส ให้เพียงพอและทั่วถึง
 - (3) การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยสนับสนุนให้ทุกพื้นที่จัดทำแผนชุมชนผ่าน กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และเชื่อมต่อกับแผนขององค์กรปกครอง ท้องถิ่นต่างๆ
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มี แนวทางการดำเนินงานหลัก 4 แนวทาง คือ
- (1) เร่งรัดฟื้นฟูทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้อย่างเป็นระบบ โดยทำการวางแผนจัดการลุ่ม น้ำอย่างบูรณาการ ส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และไม้ยืนต้น
 - (2) การพัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอสำหรับการผลิต อุปโภคบริโภค และเพื่อ การเกษตรและอุตสาหกรรม
 - (3) การพัฒนาเมืองน่าอยู่ โดยสนับสนุนองค์กรท้องถิ่นและชุมชนในการรักษาสภาพแวดล้อม ในเมืองให้ปลอดจากขยะ น้ำเสีย และสิ่งปฏิกูลต่างๆ ตลอดจนจัดหาสถานที่กำจัดและ จัดเก็บขยะ
 - (4) การสร้างระบบเตือนภัย และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและให้ราษฎร เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและเฝ้าระวังเตือนภัย
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การพัฒนาคนและสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีแนวทางการดำเนินงาน หลัก 5 แนวทาง คือ
- (1) การยกระดับการศึกษาและความรู้ให้พร้อมสู่สังคมฐานความรู้ โดยการสนับสนุน อุปกรณ์การเรียนการสอน พร้อมปรับปรุงหลักสูตร วิธีการเรียนการสอนให้เด็กเป็น ศูนย์กลาง
 - (2) การสร้างโอกาสเข้าถึงการศึกษาและสร้างกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่อง และสนับสนุน การเรียนรู้ในระบบโรงเรียนผ่านทางสื่อ โทรศัพท์และ website ต่างๆ
 - (3) การส่งเสริมสุขภาพอนามัย โดยพัฒนาศักยภาพเด็กตั้งแต่แรกเกิด และส่งเสริมกีฬาเพื่อ สุขภาพ เพื่อการรักษาสุขภาพอนามัยที่ดี

- (4) การยกระดับทักษะฝีมือ และผลิตภาพของกำลังแรงงานเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการร่วมมือกับภาคเอกชนทำการอบรมทักษะฝีมือแรงงานให้ตรงกับความต้องการของตลาด
- (5) ส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเร่งฟื้นฟูค่านิยมและประเพณีอันดีงาม สนับสนุนการวิจัยเพื่อต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น

■ ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน มีแนวทางการดำเนินงานหลัก 2 แนวทาง คือ

- (1) สร้างสัมพันธไมตรี และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยพัฒนาเวทีความร่วมมือระดับท้องถิ่น (Local Cooperation Forum) ของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน
- (2) สร้างระบบเฝ้าระวัง และป้องกันภัยตามแนวชายแดน โดยการสนับสนุนอุปกรณ์การสื่อสารแก่ภาครัฐและชุมชน สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับประชาชน

3.2.2 นโยบายการพัฒนาภาคกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

ในการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวโน้มของการพัฒนาในกลุ่มจังหวัดซีอีโอ (CEO) นั้น จะมีผลตอบรับกับการวางแผนนโยบายในการพัฒนาพื้นที่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจะเน้นหนักไปในด้านต่างๆ ดังนี้

1) กลุ่มจังหวัดอุดรธานี หนองคาย เลย หนองบัวลำภู

พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางทางการค้าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เชื่อมโยงกับประเทศลาวและจีนตอนใต้ โดยเฉพาะการพัฒนาให้เป็นแหล่งผลิตไม้ดอกไม้ประดับ ยางพารา โคเนื้อ และโคนมที่สำคัญของภาค นอกจากนี้ยังมีโอกาสในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เพื่อเป็นการขยายฐานเศรษฐกิจให้กับพื้นที่

2) กลุ่มจังหวัดกาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม มุกดาหาร

พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูง อาทิ การผลิตเมล็ดพันธุ์พืช พืชเกษตรเพื่อการส่งออก เช่น มะเขือเทศพันธุ์ดี โคเนื้อโคขุน และประมง เนื่องจากเป็นเขตเกษตรก้าวหน้ามีระบบชลประทานที่ดี และโอกาสพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งมีโอกาสในการขยายฐานอุตสาหกรรมเกษตรเดิมโดยการนำวัตถุดิบการเกษตรจากเพื่อนบ้านมาแปรรูปได้ และมีโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะเวียงคานมเนื่องจากมีประวัติศาสตร์ที่สามารถอ้างอิงได้

3) **กลุ่มจังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม**

พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการค้าและการบริการของภาคทั้งด้านการศึกษา การพัฒนาแรงงาน การสาธารณสุข การคมนาคมขนส่ง และสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพดีของประเทศ และจะเป็นแหล่งผลิตผ้าไหม ผลิตภัณฑ์สัตว์และผลิตพลังงานทดแทนน้ำมันจากพืชที่สำคัญต่อไปของภาค

4) **กลุ่มจังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์**

พัฒนาให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมหลักของภาค แปรรูปเนื้อสัตว์ สิ่งทอ ชิ้นส่วนยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และอื่น ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงกับการผลิตบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Sea Board: ESB) และมีโอกาสพัฒนาให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่สำคัญของภาค เช่น ข้าวหอมมะลิ และไม้ผลต่างๆ นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงศึกษาเรียนรู้ศิลปะและอารยธรรมขอมควบคู่กับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

5) **กลุ่มจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ**

พัฒนาด้านการเกษตรการผลิตข้าวหอมมะลิปลอดสารพิษ การผลิตไม้ผล (เงาะ ทุเรียน ลำไย) การเลี้ยงและแปรรูปสุสัตว์ (สุกรและไก่) และมีโอกาสในการพัฒนาเป็นศูนย์กลางสินค้าตอนล่างของภาคกับประเทศเพื่อนบ้าน มีโอกาสในการพัฒนาและขยายการท่องเที่ยว โดยอาศัยการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเข้ากับประเทศเพื่อนบ้านและทำธุรกิจร่วมกัน

จากยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาคแบบบูรณาการในข้างต้น พบว่า การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมุ่งเน้นการพัฒนาโดยใช้เกษตรกรรมเป็นฐานในการพัฒนา รวมถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร โดยมุ่งเน้นพัฒนาเกษตรกรรมเฉพาะด้านที่เป็นศักยภาพของแต่ละพื้นที่ นอกจากนี้ยังเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยว การเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอินโดจีน

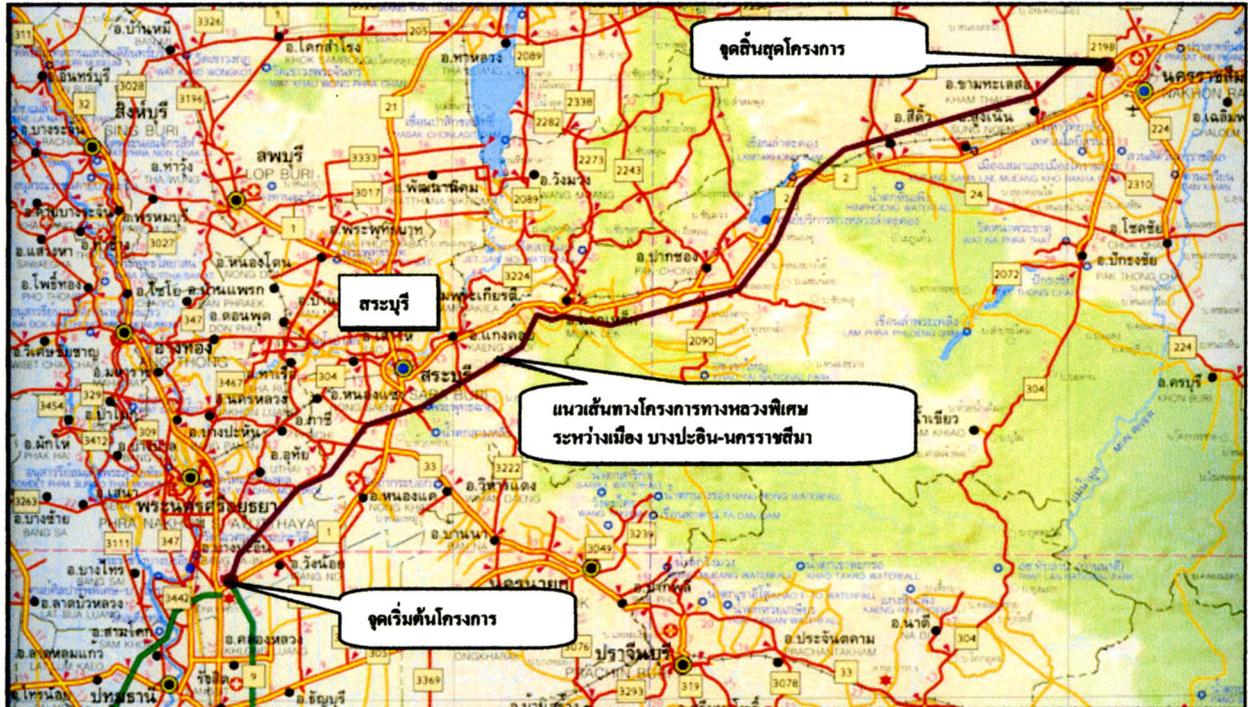
3.2.3 แผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้อง

1) **โครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายบางปะอิน-นครราชสีมา**

เนื่องจาก ปัจจุบันทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) และหมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ) ซึ่งเป็ยสายหลักที่เชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปริมาณจราจรเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในช่วงเทศกาล ส่งผลให้มีอัตราการเกิดอุบัติเหตุสูงขึ้น แม้ว่ารัฐบาลได้รับงบประมาณเพื่อขยายช่องจราจรในทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 และ 2 ดังกล่าวเป็น 6 ช่องจราจรหรือมากกว่า ในอนาคตเมื่อปริมาณการจราจรเพิ่มมากขึ้น การขยายช่องจราจรทางหลวงเดิมเพิ่มจะส่งผล

ต่อเขตทางเดิมที่มีอยู่อย่างจำกัด ขณะที่ความต้องการเดินทางในระยะไกลจำนวนมากต้องใช้ช่องทางร่วมกับการจราจรในท้องถิ่น ทำให้อุบัติเหตุยังคงเกิดขึ้น กรมทางหลวงจึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาทางหลวงพิเศษ สายบางปะอิน-นครราชสีมา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเดินทางให้สะดวกรวดเร็ว รองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การค้า และการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากทางหลวงพิเศษเป็นถนนที่มีการควบคุมเข้า-ออกอย่างสมบูรณ์แบบ ไม่มีจุดตัดทางแยกรถจึงสามารถวิ่งด้วยความเร็วสูงถึง 100-120 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และมีความปลอดภัยสูง ทำให้ถนนสามารถรองรับการจราจรได้เต็มขีดความสามารถ

แนวถนนโครงการฯ ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-นครราชสีมา มีจุดเริ่มต้นต่อเชื่อมกับทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 9 (ถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานครด้านตะวันออก) ที่ทางแยกต่างระดับบริเวณอำเภอบางปะอิน ผ่านอำเภอวังน้อย และอำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอหนองแค อำเภอเมือง อำเภอแก่งคอย และอำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี อำเภอปากช่อง อำเภอสีคิ้ว อำเภอสูงเนิน อำเภอขามทะเลสอ และสิ้นสุดที่อำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา รวมระยะทางประมาณ 199 กิโลเมตร เป็นแนวเส้นทางใหม่ที่พยายามหลีกเลี่ยงชุมชนให้มากที่สุด มีมาตรฐานสูงกว่าทางหลวงทั่วไป กล่าวคือ มีรั้วกั้นเขตทาง มีการควบคุมทางเข้า-ออกที่สมบูรณ์แบบ บริเวณทางแยกและทางต่อเชื่อมจะเป็นทางแยกต่างระดับ สะพานข้าม และทางลอด โดยไม่มีสัญญาณไฟจราจร ยานพาหนะจึงสามารถใช้ความเร็วได้ตามที่ออกแบบ คือ 120 กิโลเมตร/ชั่วโมง แนวเส้นทางแสดงดังรูปที่ 3.1 ถึง 3.4

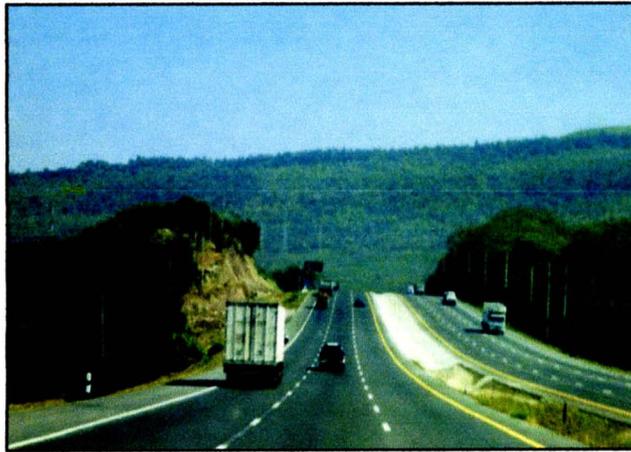

รูปที่ 3.1 แนวเส้นทางโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน-นครราชสีมา
ที่มา สำนักทางหลวงที่ 8 (นครราชสีมา)กรมทางหลวง

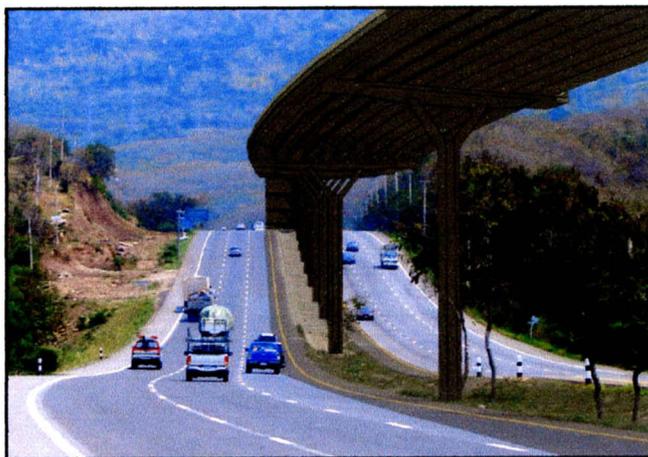
รูปแบบเบื้องต้นสำหรับการก่อสร้างนั้น มีระยะทางของถนนโครงการฯ ประมาณ 199 กิโลเมตร มีเขตทาง 70 เมตร ทางแยกต่างระดับ 11 แห่ง และอาคารเก็บค่าผ่านทาง 8 แห่ง มีลักษณะของผิวทางเป็นพื้นผิวคอนกรีตขนาด 4 ช่องจราจร ไป-กลับข้างละ 2 ช่องจราจร และจะขยายเพิ่มอีกข้างละ 1 ช่องจราจร ในช่วงจุดเริ่มต้นที่อำเภอบางปะอินถึงจังหวัดสระบุรี ระยะทางประมาณ 43 กิโลเมตร ในช่วงปี พ.ศ. 2561-2563 และมีศูนย์บริการทางหลวง (Service Center) 1 แห่ง ทั้งสองฝั่งถนน บริเวณจุดกึ่งกลางของเส้นทาง มีสถานีบริการทางหลวง (Service Area) 2 แห่ง ทั้งสองฝั่งถนน บริเวณจุดกึ่งกลางระหว่างศูนย์บริการทางหลวงกับจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของเส้นทาง และมีที่พักริมทางหลวง (Rest Area) 5 แห่ง ทั้งสองฝั่งถนน บริเวณจุดที่เหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้เส้นทาง และเป็นจุดชมทิวทัศน์ริมทาง

รูปที่ 3.2 รูปแบบแนวเส้นทางโครงการ (ซ้อนทับกับแนวถนน มิตรภาพ)
 ที่มา สำนักทางหลวงที่ 8 (นครราชสีมา)กรมทางหลวง

รูปที่ 3.3 รูปแบบแนวเส้นทางถนนมิตรภาพในสภาพปัจจุบัน
 ที่มา สำนักทางหลวงที่ 8 (นครราชสีมา)กรมทางหลวง

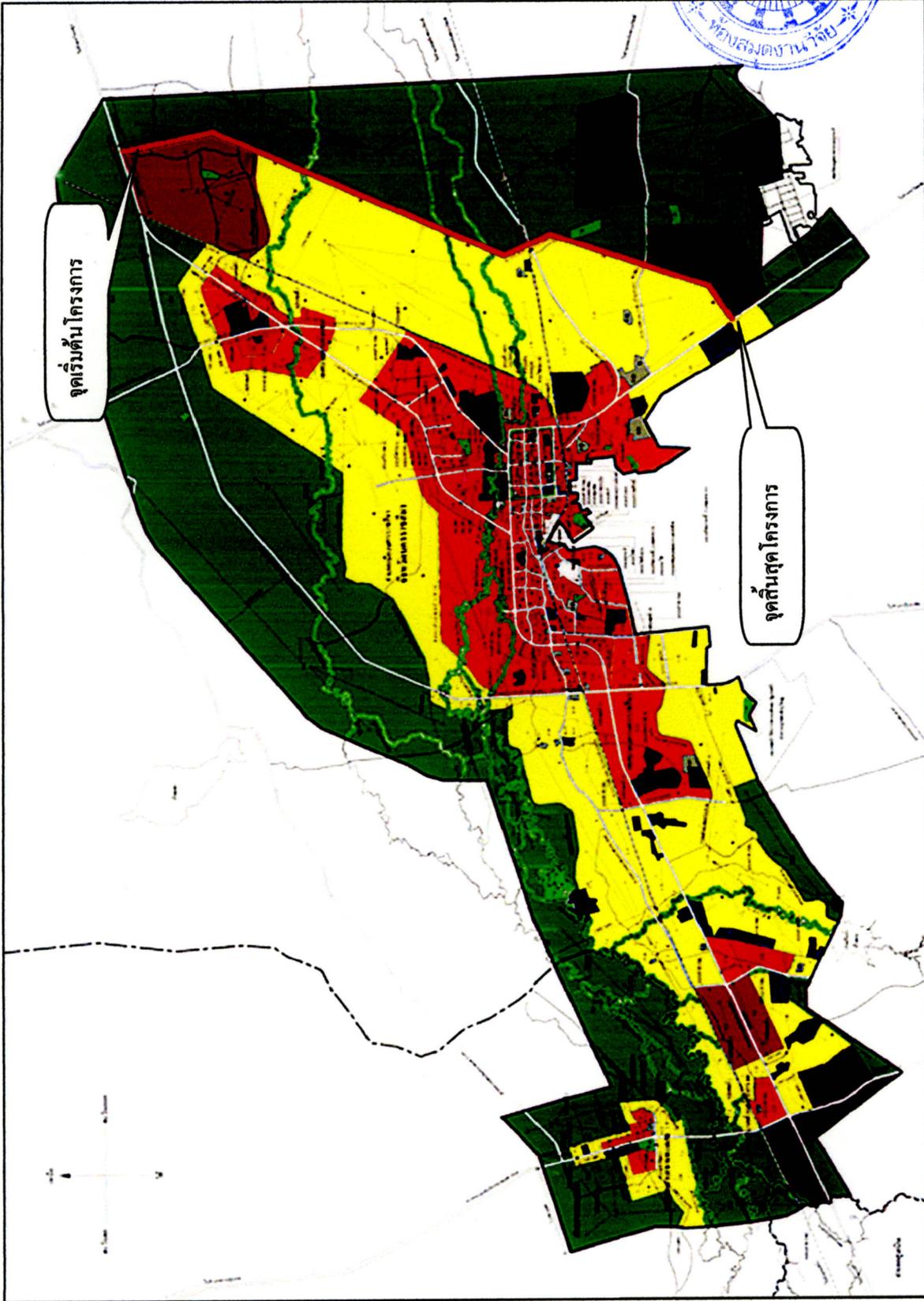

รูปที่ 3.4 รูปแบบแนวเส้นทางถนนมิตรภาพเมื่อมีโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง
 ที่มา สำนักทางหลวงที่ 8 (นครราชสีมา)กรมทางหลวง

2) โครงการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมถนนสาย ด ผังเมืองรวม เมืองนครราชสีมา

โครงการก่อสร้างถนนสาย ด ผังเมืองรวมเมืองนครราชสีมา ดังแสดงในรูปที่ 3.5 มีระยะทางของโครงการทั้งสิ้น 16.25 กม. ซึ่งเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานทางหลวงชนบทจ.นครราชสีมา ที่เห็นว่าโครงการนี้จะช่วยลดปัญหาการจราจรที่ติดขัดในตัวเมืองนครราชสีมา อีกทั้งเป็นการสนับสนุนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์เพื่อการขนส่งสินค้าระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับภาคตะวันออกโดยไม่ต้องผ่านเข้าตัวเมือง และเป็นการกระจายความเจริญของชุมชนไปสู่บริเวณรอบนอกของตัวเมืองนครราชสีมา

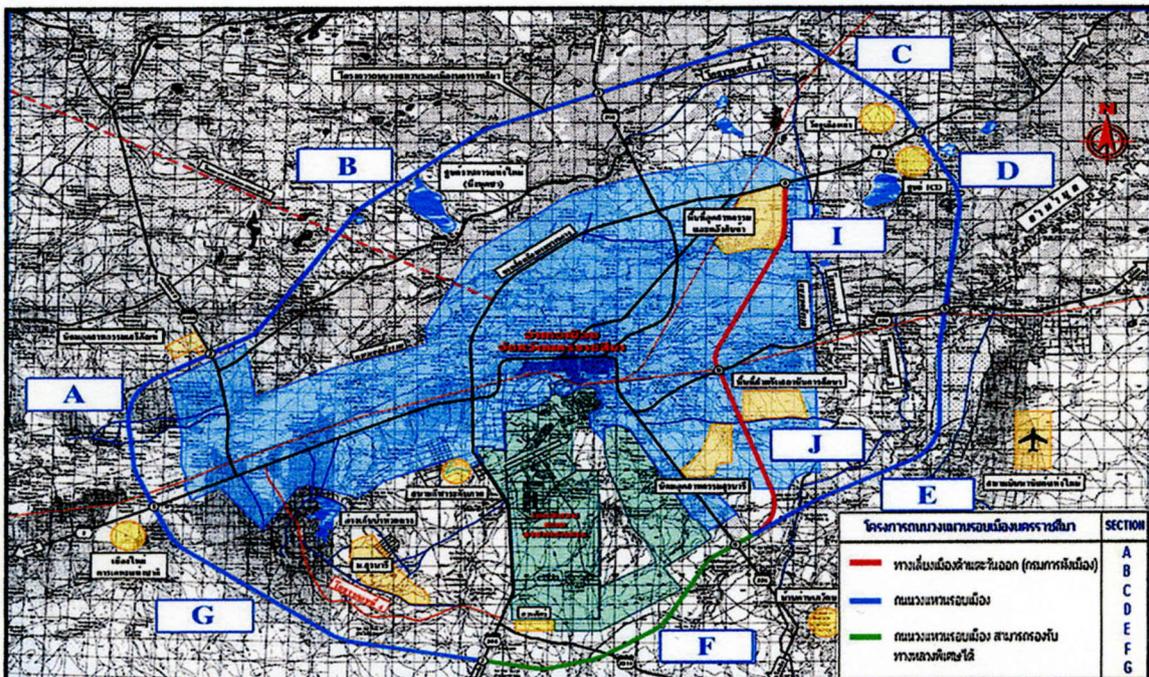
ลักษณะโครงการเป็นการก่อสร้างถนนตัดใหม่เริ่มต้นจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 กม. 13+700 ด้านทิศเหนือทางบริเวณบ้านศรีพัฒนา (ถนนมิตรภาพใกล้กับโรงเรียนนทิสราธิบดี) ไปทางทิศใต้ประมาณ กม.ที่ 2+900 ตัดผ่านถนนลาดยางสายบ้านนุ-บ้านลองดอง บริเวณ กม.ที่ 4+300 แล้วตรงไปทางทิศตะวันตกประมาณ กม.ที่ 4+700 ตัดผ่านคลองบริบูรณ์แล้วตรงไปทิศตะวันตกประมาณ กม.ที่ 8+300 ตัดผ่านคลองลำตะคองใหม่ตรงไปทางทิศตะวันตกประมาณ กม.ที่ 10 ตัดผ่านคลองคาคอนกรีตของกรมชลประทาน จากนั้นตรงไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ กม.ที่ 10+600 ตัดผ่านทางรถไฟสายกรุงเทพฯ-อุบลราชธานี ซึ่งมีสะพานข้ามทางรถไฟบนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 226 (ราชสีมา-จักราช) ประมาณ กม.ที่ 5+200 ยาวประมาณ 600 เมตร จากนั้นตรงไปทิศตะวันตกประมาณ กม.ที่ 13+500 ตัดผ่านถนนของ อบจ.นครราชสีมา สายบ้านหนองตะกอง-บ้านหนองม่วง ประมาณ กม.ที่ 2-950 จากนั้นตรงไปทิศตะวันตกประมาณ กม.ที่ 16+250 บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 224 (ราชสีมา-โชคชัย) ประมาณ กม.ที่ 5 บริเวณบ้านหนองตะลุมพุกใหม่ รวมระยะทาง 16.250 กม.

รูปที่ 3.5 แนวเส้นทางโครงการก่อสร้างถนนตามผังเมืองรวมถนนสาย ๘
(ที่มา สำนักงานโยธาและผังเมือง)

3) โครงการถนนวงแหวนรอบเมืองนครราชสีมา

แนวเส้นทางโครงการถนนวงแหวนรอบเมืองนครราชสีมา แสดงดังรูปที่ 3.6 โดยโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปัญหาด้านการจราจรติดขัดของพื้นที่ในเขตตัวเมืองนครราชสีมา เนื่องจากจังหวัดนครราชสีมาเป็นเสมือนประตูที่เชื่อมโยงระหว่าง กรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคใต้ เข้ากับจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือการคมนาคมทางบกจึงจำเป็นต้องเข้าสู่จังหวัดนครราชสีมา ก่อนจะเชื่อมโยงไปยังจุดหมายปลายทางต่าง ๆ ตามโครงข่ายทางหลวงที่มีอยู่ ประกอบกับอัตราการเจริญเติบโตของจังหวัดนครราชสีมาที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงเกิดปัญหาความไม่พร้อมด้านสาธารณูปโภคส่งผลให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด กระทั่งกับเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมละวิถีชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก ซึ่งทางเลี่ยงเมืองที่มีอยู่ในปัจจุบันจะช่วยให้รถไม่ผ่านตัวเมืองได้เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการก่อสร้างถนนวงแหวนสายใหม่รอบเมืองเพิ่มขึ้นเพื่อช่วยให้ปัญหาทางด้านคมนาคมขนส่งคลี่คลายลงไปได้ เนื่องจากขบวนการที่มีจุดหมายปลายทางที่จะไปยังจังหวัดอื่นๆ สามารถใช้ถนนวงแหวนรอบเมืองเป็นเส้นทางสัญจรได้โดยไม่ต้องเดินทางผ่านเมือง ซึ่งนอกจากประโยชน์ดังกล่าวแล้ว โครงการนี้ยังช่วยส่งเสริมระบบโครงข่ายทางหลวงของจังหวัดนครราชสีมาให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

รูปที่ 3.6 แนวเส้นทางโครงการถนนวงแหวนรอบเมืองนครราชสีมา

ที่มา : สำนักทางหลวงที่ 8 (นครราชสีมา) กรมทางหลวง

ลักษณะของโครงการนั้นได้กำหนดรูปแบบการก่อสร้างเป็นทางมาตรฐานชั้นทางพิเศษ ทำการก่อสร้างในเขตทางกว้าง 60.00 ม. ซึ่งจะสร้างด้านขวาทาง 2 ช่องจราจรก่อนในระยะแรก เป็นผิวทางคอนกรีตเสริม เหล็กหนา 25 ซม. ผิวจราจรกว้าง 7 ม. แบ่งเป็น 2 ช่องจราจรไปกลับกว้างช่องจราจรละ 3.50 ม. ไหล่ทางกว้างข้างละ 2.50 ม. แบ่งเป็นไหล่ทางทางแอสฟัลท์คอนกรีต 1.50 ม. และไหล่ทางคอนกรีตเสริมเหล็ก 1.00 ม. มีงานก่อสร้างสะพาน(SLAB TYPE ขนาด 3x10.00=30.00 ม.) 2 แห่ง งานก่อสร้างท่อเหลี่ยม(RC. BOX CULVERT ขนาด 3-[3.30 X 3.30]) 1 แห่ง รวมทั้งงานติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ณ จุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดโครงการ

ประโยชน์ของโครงการ เมื่อโครงการแล้วเสร็จสมบูรณ์จะสามารถรองรับการขยายผังเมืองรวมในอนาคตได้ สามารถใช้ลดความหนาแน่นของการจราจรที่ไม่จำเป็นต้องผ่านตัวเมืองได้ และช่วยลดค่าใช้จ่ายของผู้ใช้ทาง ทั้งในด้านของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับรถ และมูลค่าของเวลาที่ใช้ในการเดินทาง

4) โครงการรถไฟความเร็วสูง กรุงเทพฯ-นครราชสีมา

เนื่องจากต้องการใช้เป็นเส้นทางขนส่งสินค้าเกษตรกรรม สินค้าแปรรูปเพื่อการส่งออกซึ่งมีอยู่มากในพื้นที่ภาคอีสานไปยังท่าเรือแหลมฉบังระยะทางประมาณ 256 กม. มูลค่าโครงการประมาณ 120,000 ล้านบาท โดยมีสถานีหลัก ๆ ก็สถานีบางซื่อ อูขุขยา บ้านภาชี สระบุรี แก่งคอย มาบกะเบา ปากช่องและนครราชสีมา ซึ่งจะใช้เวลาเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง 40 นาทีต่อความเร็วรถ 160 กม./ชม.

ซึ่งที่ประชุมมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร(สนข.) รพท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวงเงินที่จะใช้ในการก่อสร้าง และรูปแบบการลงทุนที่ชัดเจนอีกครั้ง แต่คาดว่าการลงทุนดังกล่าวจะใช้เงินไม่มากนัก เพราะจะใช้รางรถไฟเดิมที่มีอยู่ เพียงแต่จะมีการลดจุดตัดระหว่างเส้นทางรถไฟกับถนนทั้งการยกยกระดับ และอุโมงค์ลอด

สำหรับแนวเส้นทางนั้น ที่ปรึกษาได้ทำทางเลือกไว้ 4 เส้นทาง ซึ่งแนวเส้นทางที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดคือเส้นทางเลือกที่ 1 เนื่องจากเป็นระยะทางที่สั้นที่สุด ใช้เงินลงทุนน้อย อีกทั้งไม่ต้องมีการเวนคืนบ้านเรือนประชาชนเพราะเส้นทางจะผ่านบริเวณช่องเขาเป็นส่วนใหญ่ โดยแนวเส้นทางเริ่มจากสถานีรถไฟบางซื่อ-ไปตามแนวรถไฟสายเหนือและสายตะวันออกเฉียงเหนือ-สถานีชุมทางถนนจิระ (โคราช) ระยะทางรวม 250 กิโลเมตร มูลค่าลงทุนรวม 119,352 ล้านบาท สำหรับระบบรถไฟดีเซลราง แต่ถ้าหากใช้เป็นระบบรถไฟไฟฟ้าเงินลงทุนจะอยู่ที่ 129,352 ล้านบาท

ส่วนแนวทางเลือกที่ 2 เริ่มจากสถานีรถไฟมักกะสัน-ไปตามแนวรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือ-ทางรถไฟสายแก่งคอยคลอง 19 และสายตะวันออกเฉียงเหนือ-สถานีชุมทางถนนจิระ (โคราช) ระยะทางรวม 293 กิโลเมตร มูลค่าการลงทุน 127,137 ล้านบาท

ขณะที่แนวทางเลือกที่ 3 เริ่มจากสถานีรถไฟบางซื่อ-ไปตามแนวรถไฟสายเหนือ-บางปะอิน-ตามแนวตัดใหม่-ทางรถไฟสายแก่งคอยคลอง 19 และสายตะวันออกเฉียงเหนือ-แนวมอเตอร์เวย์ (บางปะอิน-โคราช)-สถานีชุมทางถนนจิระ (โคราช) ระยะทางรวม 254 กิโลเมตร มูลค่าการลงทุน 110,183 ล้านบาท

ทางเลือกที่ 4 จะเริ่มจากสถานีรถไฟมักกะสัน-แนวตัดใหม่ออกสถานีลาดกระบัง-ไปตามแนวคลองรังสิต 14-บ้านนา-แก่งคอย-แนวมอเตอร์เวย์ (บางปะอิน-โคราช)-สถานีชุมทางถนนจิระ (โคราช) ระยะทางรวม 276 กิโลเมตร มูลค่าการลงทุน 118,077 ล้านบาท

5) แผนงานพัฒนาระบบราง

ที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาระบบขนส่งทางรางและระบบขนส่งมวลชน ที่มีนายสมักร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี เป็นประธานเห็นชอบยุทธศาสตร์การพัฒนาและก่อสร้างระบบรถไฟรางคู่ ขนาดรางมาตรฐาน 1.435 เมตร ระยะทางรวม 2,344 กิโลเมตร วงเงิน 367,312 ล้านบาท เพื่อเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์และทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ในภูมิภาคอินโดจีน โดยมีทั้งหมด 5 เส้นทาง ได้แก่ เชียงของ-เด่นชัย ระยะทาง 326 กิโลเมตร เด่นชัย-ชุมทางบ้านภาชี ระยะทาง 470 กิโลเมตร, หนองคาย-นครราชสีมา-ชุมทางแก่งคอย-ชุมทางบ้านภาชี-ชุมทางหนองปลาดุก-กาญจนบุรี ระยะทาง 990 กิโลเมตร, ชุมทางแก่งคอย-ชุมทางฉะเชิงเทรา-แหลมฉบัง ระยะทาง 247 กิโลเมตร และชุมทางถนนจิระ-อุบลราชธานี ระยะทาง 331 กิโลเมตร นอกจากนี้ที่ประชุมยังเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การบำรุงรักษาและเพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายรถไฟเดิมระยะทาง 4,346 กม. งบประมาณ 3.9 หมื่นล้านบาท โดยการปรับปรุงบูรณะเส้นทางเดิมที่มีอายุมาก ซื่อหัวรถจักรเพิ่มเติมเพื่อทดแทนหัวรถจักรเก่า ก่อสร้างทางคู่ในเส้นทาง แก่งคอย-คลอง 19-ฉะเชิงเทรา ติดตั้งระบบเดินรถและอาณัติสัญญาณใหม่ และแก้ปัญหาความเร็วด้วยการก่อสร้างทางคู่เป็นช่วงๆ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาจุดตัดระหว่างถนนและทางรถไฟทั่วประเทศที่มีกว่า 2,000 แห่ง